

VIỆN NGHIÊN CỨU
NUÔI TRỒNG THỦY SẢN I
TRUNG TÂM QUAN TRẮC
MÔI TRƯỜNG VÀ BỆNH
THỦY SẢN MIỀN BẮC

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 47/TTQT

V/v: Cảnh báo sâu biển (rết biển)
xuất hiện ở vùng nuôi nhuyễn thể

Bắc Ninh, ngày 08 tháng 4 năm 2025

Kính gửi: - Cục Thủy sản và Kiểm ngư
- Sở Nông nghiệp và Môi trường các tỉnh Quảng Ninh, Hải Phòng,
Thái Bình, Ninh Bình, Thanh Hoá, Nam Định, Nghệ An, Hà Tĩnh,
Quảng Trị, Quảng Bình, Thừa Thiên Huế.

Trong quá trình triển khai nhiệm vụ: Quan trắc, giám sát và cảnh báo môi trường vùng nuôi trồng thủy sản tại một số tỉnh trọng điểm khu vực phía Bắc, Trung tâm Quan trắc Môi trường và Bệnh thủy sản miền Bắc đã phát hiện sự xuất hiện của một loài rết biển (hay còn gọi là sâu biển) có tên khoa học *Chloeia* sp. tại các vùng nuôi ngao (Phụ lục đính kèm). Qua quan sát thực tế, loài này được ghi nhận có hành vi tấn công và ăn thịt ngao cùng các nhuyễn thể nuôi, có thể gây ra những thiệt hại cho các cơ sở nuôi.

Để hạn chế tác động của sâu biển trong vùng nuôi ngao, có thể áp dụng một số biện pháp sau:

1) Quản lý giống

- Các cơ quan chức năng của địa phương cần quản lý chặt vùng bãi nuôi ngao, hạn chế thả giống cỡ nhỏ từ cỡ ngao từ trở xuống (500 – 800 con/kg). Nên thả ngao giống có kích thước lớn để tránh bị sâu biển ăn thịt, gây thiệt hại cho sản xuất hoặc có thể chờ khi độ mặn xuống thấp (dưới 25 ‰) để hạn chế sự xuất hiện của chúng trên bãi ngao.

2) Biện pháp xử lý

- Các cơ sở nuôi ngao cần chủ động tích cực diệt sâu biển bằng các biện pháp thủ công, như giăng lưới, quây dăng để bắt và diệt trừ. Các loài sâu biển vào mùa sinh sản hoạt động nhiều vào ban đêm và thường bị kích thích bởi ánh sáng, do vậy các cơ sở nuôi có thể áp dụng thử nghiệm biện pháp dùng bóng đèn điện (hoặc bóng đèn LED bọc trong ống nhựa nhả chìm trong nước) để kích thích, dẫn dụ sâu biển tập trung lại một khu vực trên bãi ngao, sau đó dùng lưới bắt.

- Tuyệt đối không sử dụng hóa chất, thuốc trừ sâu, thuốc không có trong danh mục được phép sử dụng hay hóa chất độc hại không rõ nguồn gốc để diệt sâu bọ, gây ảnh hưởng xấu tới ngao nuôi và môi trường xung quanh.

Kính đề nghị các cơ quan quản lý và cơ sở nuôi trồng thủy sản xem xét và chỉ đạo thực hiện đồng bộ các biện pháp nêu trên nhằm giảm thiểu ảnh hưởng đến ngao nuôi.

Nơi nhận:

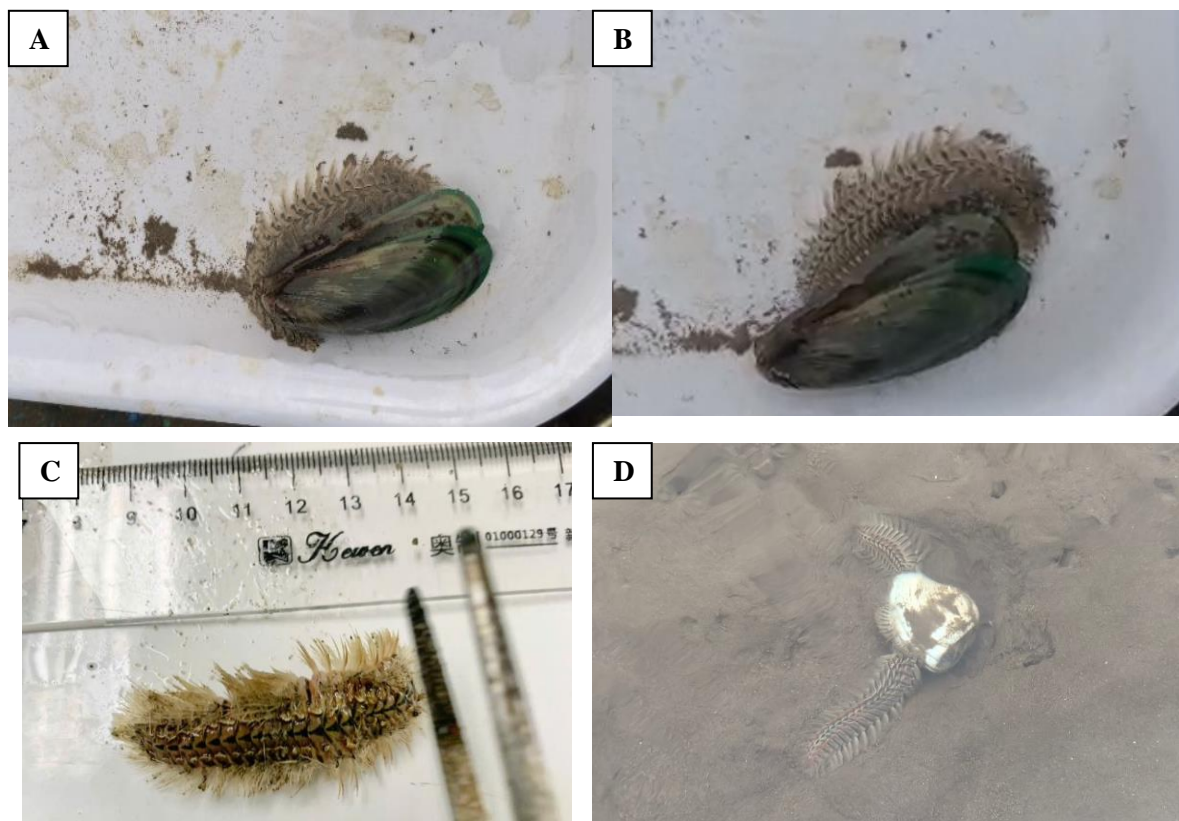
- Như trên;
- Lưu VT.

**TRUNG TÂM QUAN TRẮC MÔI TRƯỜNG
VÀ BỆNH THỦY SẢN MIỀN BẮC**

PHÓ GIÁM ĐỐC
Nguyễn Đức Bình

Phụ lục
Hình ảnh sâu biển và một số đặc điểm sinh học

Hình 1: Sâu biển xuất hiện tại bãi nuôi ngao tại Ninh Bình, Quảng Ninh tháng 04/2025. Ghi chú: Hình A, B, D là mẫu sâu biển thu tại Ninh Bình, Hình C là mẫu sâu biển thu tại Quảng Ninh

Phân loại: Loài sâu biển quan sát được thuộc giống sâu biển *Chloeia* sp. trên cơ thể có phân đốt và phủ đầy lông, thuộc họ *Amphinomidae*, phân ngành giun nhiều tơ *Polychaeta*, Ngành giun đốt *Annelida*. Các loài thuộc họ này thường được gọi là "sâu lửa" do có khả năng gây ra cảm giác nóng rát khi tiếp xúc.

Đặc điểm hình thái: Cơ thể sâu dài khoảng 5 – 10 cm, dạng dẹt, rộng, hai bên thân có nhiều lông tơ phức tạp. Dọc sống lưng có các vệt hình tam giác hoặc đốm tròn kéo dài từ đầu đến cuối. Thông thường chúng sống ở tầng đáy và hoạt động mạnh vào ban đêm. Tuy nhiên, vào mùa ngao sinh sản (ở miền Bắc từ 3 đến tháng 6), chúng có xu hướng bơi lên tầng mặt và tiến sát vào bờ.

Tập tính dinh dưỡng: Đây là loài săn mồi, thức ăn chủ yếu bao gồm: san hô, bọt biển, hải quỳ, thủy tức, hải tiêu... Mặc dù không có hàm (thiếu hàm), sâu biển vẫn có thể nuốt con mồi vừa cỡ miệng và hút hết nước bên trong. Đã ghi nhận trường hợp sâu biển ăn rất nhiều ngao nhỏ (ngao giống) đang được nuôi trên bãi triều tại Việt Nam. Thực tế quan trắc tại vùng nuôi ngao, chúng tôi phát hiện loài sâu biển này ăn thịt cả ngao ở cỡ lớn.

Thời gian và địa điểm xuất hiện: Ở Việt Nam, từng ghi nhận thấy sự xuất hiện của sâu biển với mật độ cao tại vùng nuôi ngao ở huyện Kim Sơn, Ninh Bình. Thời điểm xuất hiện thường vào mùa vụ ngao sinh sản từ 3 đến tháng 6, đặc biệt ở các khu vực có nhiều mùn bã hữu cơ làm thức ăn tự nhiên và ở vùng nước có độ mặn cao, khi độ mặn giảm xuống chúng xuất hiện với mật độ thấp.